

NEPOČESANE MISLI

Stanisław Jerzy Lec

Izognimo se prelivanju krvi, vpeljimo naslove častnih junakov.

*

Varujte se, kadar razprostro krila tisti, ki jih nimajo.

*

Ali se bo človek kdaj povzpел moralno tako visoko, da bo naredil za nomade potujoče ječe?

*

Človek — persona non grata.

*

Triumf znanja o človeku — akti tajne policije.

*

Tudi policijska palica je kažipot.

*

Iz enega sistema se dolgo ne bomo izkopal: iz sončnega.

*

Panem et circenses! Takrat mora biti kruh zmeraj bolj bel, igrišča pa zmeraj bolj krvava.

*

Moč umetnosti: njen junak je lahko strahopetec.

*

Pisatelji, ne s črnilom, s krvjo je treba pisati! Toda ne s tujo.

*

Hamletovo vprašanje zveni v vsaki deželi drugače.

*

V zrcalu govorjenja se pogostokrat zrcalijo nage človeške genitalije.

*

Naslov: Šest oseb beži pred avtorjem.

*

Bodi realist: ne govori resnice.

*

Ljudje, sem opazil, imajo radi tiste misli, ki jih ne silijo, da bi mislili.

*

In na začetku nekaterih pesmi je stal namesto violinskega ključa — paragraf.

*

Počutim se, kakor bi neprestano igral dramatične epizode v neki veliki farsii.

*

Po besedah jih boste spoznali, kaj so hoteli zamolčati.

Tudi večnost je bila nekoč trajnejša.

*

Pesniki so kakor otroci; kadar sedijo pri pisalni mizi, ne segajo z nogami do tal.

*

Vrzi kamen prvi, drugače ti bodo rekli, da si epigon.

*

Čuden snob: hrepenel je po tem, da na vizitki pred njegovim priimkom ne bi pisalo dr. ali pl., ampak sv.

*

Hrabrost je, vstati od mrtvih brez privolitve ubijalcev!

*

Srečo sem držal za rep; iztrgala se je in mi pustila v rokah pero, s katerim pišem.

*

Lastna nemoč je prav tako nevarna kot tuja premoč.

*

Sanje sužnjev: trg, kjer bi lahko kupovali gospodarje.

*

Družinskega kroga ne naredimo s šestilom.

*

Iz izkušenj strelca: velike je teže zadeti kakor majhne.

*

Dotaknil sem se milonske Venere. »Roke stran!« — je rekla Komplexs.

*

Nikoli ne bi naredil samomora. Verjamem v človeka — zmeraj bi se našel kakšen uslužen ubijalec.

*

Bodimo ljudje vsaj tako dolgo, dokler znanost ne odkrije, da smo nekaj drugega.

*

Zelo malo ljudi je v XIX. stoletju predvidevalo, da bo po njem nastopilo XX. stoletje.

*

Kaj praviš na to, Fizika? Odnosi med ljudmi zamrznejo zaradi trenj med njimi.

*

Kdor po smrti ne opazi nobene razlike, ta ni vreden, da se je rodil.

*

Kadar bodo zmote bolj redke, bodo bolj dragocene.

*

Ljubim človeka. Nikoli ga ne bi ustvaril.

*

Njegova vest je bila čista. Nerabljena.

Živi sodobno, če ne moreš tega preložiti na kakšen drug čas.

*

Koliko obredov ima nevera!

*

Celo v labirintih že visijo napisi: »Bloditi ni dovoljeno!«

*

Ko se bomo dokopali do globljih arheoloških plasti, bomo morda našli sledove velike kulture, ki je obstajala pred stvarjenjem človeka.

*

Tehnika se bo tako izpopolnila, da bo človek lahko shajal brez sebe.

*

Samo ljudje z zdravim razumom ponorijo.

*

Vidim nage ljudi, toda tega ne izdam zmeraj, sicer bodo še zahtevali, od mene, naj jih oblečem.

*

Resnico držijo pod ključem kot najdražji zaklad tisti, ki jo najmanj cenijo.

*

Za grehe očetov dobijo večkrat nagrado šele sinovi.

*

Morda pa tvoj bog želi, da bi ga hvalil pred drugimi bogovi?

*

Če bi opice pozneje postale ljudje, bi prihranile več človeške krvi.

*

Ali proizvodnja misli dohiteva naravni prirastek?

*

Če hočemo priti do izvira, moramo plavati proti toku.

*

Narod ima lahko eno dušo, eno srce, ene prsi, ki jih nastavlja, toda gorje, kadar ima samo ene možgane.

*

Človeštvo vendarle napreduje. Vsakokrat sodi morilce bolj humano.

*

Kdor sanja o noči, naj ne smrči na glas.

*

Ne meči vsega v eno vrečo, ne boš je dvignil.

*

Nekateri prerastejo druge za glavo, ki so jim jo odsekali.

*

Lutke zaman sanjajo o Hamletovem monologu.

Nekateri vidijo z desnim in levim očesom točno eno in isto. In mislijo, da je to objektivnost.

*

S pomočjo Znanosti se vedno bolj bližamo odkritju Boga. Trepetam, kaj bo takrat z njim.

*

Težko je božati zver, kadar je v človeški koži.

*

Kažipot lahko naredijo iz ceste labirint.

*

Kako se bom smejal, če se jim ne posreči uničiti svet pred njegovim koncem!

*

Smejati se je samo v duhu, in sicer v duhu Predpisov.

*

Nespečnost je bolezen časov, v katerih ljudem zapovedo, naj zapirajo oči pred mnogimi stvarmi.

*

Satira nikoli ne more narediti izpita, v izpitnih komisijah sedijo njeni objekti.

*

Ko so ga mučili, se je sam kar naprej ščipal. »Zakaj?« ga je vprašal rabelj, ki mu je šlo to na živce. »Dognati hočem, če niso to le blodne sanje.«

*

Tulite! Počutite se mlajše za milijone let.

*

Odkar se je človek postavil na zadnje noge, se ne more vrniti v ravnotežje.

*

Pravi mučenik je tisti, ki mu celo ta naslov odrekajo.

*

Ne strinjam se z matematiko. Mislim, da je vsota ničel strašno število.

*

Včasih mora satira rekonstruirati tisto, kar je uničil patos.

*

Laže se sam postaviš za cesarja kakor za kurirja.

*

Tudi četveronožci se postavijo na zadnje okončine. Česa vsega ne storiš zaradi žrtja in iz strahu.

*

Nekateri ne razlikujejo onanije od »zvestobe samemu sebi«.

*

Mogoče pa so se Jerihonski zidovi porušili zaradi prevelikega hrupa fanfar znotraj obzidja?

*

Enakopravnost v časih brezpravja, tudi to je nekaj!

Nekaterim se zdi, da so se razvili iz opic, ki so sedele na drevesu spo-
znanja dobrega in zlega.

*

Ko bi imel toliko poslušalcev, kolikor imam prisluškovalcev!

*

Vsi morajo priplavati do brega, tam čakajo vendar cariniki!

*

Tudi grobar ne sme biti zagledan samo v preteklost.

*

Verjamem v konec organskega življenja na zemlji, toda nikoli v konec
organizacijskega.

*

Na čigav račun živijo ljudje v spominu drugih?

*

»Hrepenim po Indiji Koromandiji!« — »Z njo ne vzdržujemo diplomat-
skih odnosov.«

*

Molčecim ni mogoče vzeti besede.

*

Največkrat zgubijo svobodo tisti, ki po njej hrepenijo.

*

Kruh odpre vsaka usta.

*

Na začetku je bila Beseda. Šele potem je nastal Molk.

*

Ovadba: Ecce homo!

*

Palica ima dva konca, ne bodi na nobenem.

*

Rad berem življenje nekaterih svetnikov od konca, vrača se mi vera,
da kdo lahko znova postane človek.

*

Lahko bi bilo huje. Tvoj sovražnik bi bil lahko tvoj prijatelj.

*

Če rečeš »Svetnikov ni!«, so užaljeni celo ateisti.

*

Vrag ne spi. S komerkoli.

Konec nekrologa: Ni umrl! Spremenil je način življenja.

*

V raju bi moralo biti vse: tudi pekel!

*

To je bil napredno religiozen človek, strinjal se je, da so se ljudje razvili
iz opic, toda iz tistih iz Noetove barke.

Resnica leži ponavadi na sredi. Največkrat brez nagrobnika.

*

Kako boste izrekli najbolj pravično sodbo o kaki državi? Najbolj preprosto — na podlagi njenega sodstva.

*

Težko je ugotoviti, kdo plava s tokom prostovoljno.

*

Ali so zločini, ki jih ne predvideva zakonodaja, nelegalni?

*

Čeprav so se njune poti razšle, sta šla dalje vstric — kot stražnik in jetnik.

*

»Ogibam se ljudi!« je rekel njihov prijatelj — »da jim ne bi storil kaj hudega.«

*

Kako ne bi bil optimist! Moji sovražniki so — kot ponavadi — dokazali, da so prav takšne svinje, kakor sem predvideval.

*

Najvažnejše je, da se stenice ne zaležejo v sanjah!

*

Ahilova peta se pogosto skriva v tiranovem čevlju.

*

Zalostno je, če se hrbtenica zravna šele na križu.

*

Tisti, ki imajo širša obzorja, imajo ponavadi slabše perspektive.

*

Čudno, ljudje tihotapijo resnico zmeraj tja, kjer je manj vredna. Ali se splača?

*

Ali imajo ideale vsaj tisti, ki so jih drugim vzeli?

*

Ljudje so »gnoj zgodovine«. Tudi tu moramo čimprej vpeljati umetna gnojila.

*

Uboga zemlja, vse naše sence padajo nanjo.

*

Začeti še enkrat od kraja! Samo kako prej končati?

*

Skoda, da Abel in Kajn nista bila siamska dvojčka.

*

Rabelj nastopa ponavadi v maski — pravice.

*

Zlato tele je že zdavnaj postalo molzna krava.

Visoko je dvigal zastavo, ni je hotel videti.

*

To je mučenik — vztrajal je na križu, ne da bi bil pribit.

*

Glavo si je posipal s pepelom svojih žrtev.

*

Vrednost človeka ne raste povsod, kjer raste cena mesa.

*

Verujem v napredek: da bodo ljudje iznašli »stroj za branje misli«,
ki jih ni.

*

Tisti, ki laže pozabljajo, prej naredijo življenjski izpit.

*

Najteže je zažgati pekel.

*

Ko bi se človek lahko rodil šele po smrti sovražnikov!

*

Glavo gor, kadar ti sega voda do ust!

*

Pravi sovražnik te nikoli ne bo zapustil.

*

Vprašanje ostane odprto, četudi so usta zaprta.

*

Poznal sem gasilce, ki so si obesili nad zglavje Prometeja, ne pa svetega
Florijana.

*

Bodi altruist, spoštuj egoizem bližnjega!

*

Če bi takrat vedel to, kar vem zdaj, ne bi tega vedel danes.

*

Svet je lep! In ravno to je tako žalostno.

*

O tej osebi bi lahko rekli: »Persona non gratis.«

*

Človek ima pred strojem še to prednost, da se zna sam prodati.

*

Vrnitve v votline ni! Preveč nas je.

*

Sanjal sem o čredi ovnov vodnikov. Vsak je imel zvonček, uglašen na
drugačen ton. Tekli so. Toda za njimi ni bilo niti ene ovčice.

Kdor se ne more spraviti v predal, naj si napravi krsto.

*

Sprejeti lovorov venec, pomeni, izdati mero svoje glave.

*

Že nekajkrat sem se ujel, kako iščem s povečevalnim steklom na globusu samega sebe.

*

Tudi zlo nas hoče samo osrečiti.

*

Prerokujem konec ljudožerstva. Človek se človeku gnusi.

Prevedel Lojze Krakar